

педагогів та не потребує великого багажу знань для створення різного роду електронних ресурсів навчального призначення.

Література

1. *Вимірювання навчальних досягнень школярів і студентів: гуманістичні, методологічні, методичні, технологічні аспекти. I Міжнародна науково-методична конференція. Тези доповідей.* – Харків: ОВС, 2003. – 112 с.
2. *Автоматизований тестовий контроль знань [Електронний ресурс] / В.І. Волинець.* – Вінницький державний технічний університет, Вінниця. – режим доступу: <http://www.vstu.vinnica.ua:8103/ies2000/doclad/c/221.htm>
3. *Гультьяев А.К. Macromedia Authorware 6.0. Разработка мультимедийных учебных курсов.* – СПб.: Учитель и ученик, 2002. – 400 с.

УДК 378.004

Ольга Захар

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

E-mail: olgazg@yandex.ua

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МИКОЛАЇВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

© Захар Ольга, 2013

В тезах розглянуті питання розробки, тесту та тестових завдань відповідно до освітніх цілей, етапи технології розробки педагогічних тестів, а також шляхи формування компетенцій у сфері створення й оцінки тестів у педагогічних працівників під час підвищення кваліфікації.

Ключові слова: тест, тестові завдання, педагогічний тест, педагогічне вимірювання.

Розвиток сучасного суспільства вимагає зміни освітніх цілей, ціннісних орієнтирів, оновлення змісту освіти, методик викладання, створення принципово нових технологій придбання знань, застосування інших педагогічних підходів до навчання.

Світовий досвід показує, що одним із найбільш ефективних механізмів управління освітою є моніторинг, що відстежує діяльність освітньої системи та активно впливає на якість її функціонування.

В Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти проводиться постійний моніторинг якості процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних закладів області з метою отримання об'єктивної інформації щодо рівня професійної компетентності слухачів курсів підвищення кваліфікації та ефективності навчального процесу.

Система оцінювання та контролю виконання всіх видів навчальної діяльності є невід'ємною складовою навчального процесу. При цьому постає важлива проблема підготовки та розробки якісних навчально-методичних матеріалів, але й якісного інструментарію моніторингу процесу навчання, зокрема педагогічних тестів.

В.С.Аванесовим педагогічний тест визначається як система паралельних завдань зростаючої складності, специфічної форми, що дозволяє якісно та ефективно вимірювати рівень і структуру підготовленості випробуваних. За О.М.Майоровим тест – це інструмент, що складається з кваліметрично вивіреної системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення і заздалегідь спроектованої технології обробки та аналізу результатів, призначений для вимірювання якості і властивостей особистості.

Всі дослідники підкреслюють, що тест в якості складових повинен мати принаймні, три елементи – систему завдань, зафіксовану документально технологію пред'явлення і відпрацьовану систему перевірки, обробки та аналізу результатів, які повинні складати єдність.

Тестові завдання розробляються таким чином, щоб мати можливість встановити рівень засвоєння навчального матеріалу. Процес педагогічного тестування має починатися з формулювання цілей навчання, ступінь досягнення яких виступає об'єктом вимірювання. Терміни діяльності вказують, які самі дії повинен виконувати учасник тестування і що саме відстежують під час оцінювання досягнення ним поставленої мети. Для виявлення рівня засвоєння певного матеріалу найбільш придатні критеріально-орієнтовані тести, оскільки дозволяють з'ясувати наскільки рівень засвоєння знань слухача відповідає заданому рівню підготовленості – критерію.

В різний час таксономічні системи будували В.Беспалько, М.Скаткін, Г.Клаус, Ж.Піаже. В міжнародній освітянській спільноті загальноприйнятою є класифікація пізнавальної сфери за Б.Блумом (1956 р). За таксономією Блума визначається 6 класів цілей, що розміщені відповідно до зростання складності: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання. Опис кінцевих цілей навчання в термінах діяльності ґрунтується на дотриманні вимоги

узгодженості між предметом діяльності і дієсловом, яким сама дія визначається.

Так, при формулюванні завдань відповідно до освітніх цілей, слід використовувати відповідні дієслова:

№	Рівень навчальних цілей	Означення	Терміни професійної діяльності
1	Знання	Запам'ятовування та відтворення	Слухати, відтворювати, запам'ятовувати, впізнавати, називати факти, методи, процедури, поняття, правила, принципи
2	Розуміння	Перетворення матеріалу, трансляція	Розуміти, розпізнавати, переказувати, пояснювати факти, правила, принципи
3	Застосування	Використання концепцій, ідей в нових ситуаціях	Використовувати, вживати, розраховувати, демонструвати, перевіряти, ілюструвати, наводити приклади, тлумачити, визначати співвідношення, скласти перелік
4	Аналіз	Розбиття інформаційних даних так, щоб чітко виступала структура	Аналізувати, упорядковувати, систематизувати, порівнювати, встановлювати зв'язки, протиставляти, розрізняти, визначати співвідношення
5	Синтез	Об'єднання інформаційних даних для створення нового цілого	Систематизувати, компонувати, проектувати, розробляти, конструювати, об'єднувати, трансформувати, модифікувати, споруджувати, формулювати гіпотези, переробляти
6	Оцінювання	Визначення цінності на основі критеріїв	Оцінювати, розрізняти, аргументувати, доводити, віддавати перевагу, робити вибір, приводити у відповідність, прогнозувати, надавати рекомендації

Технологія розробки педагогічного тесту включає такі етапи, як створення матриці тесту, вибір форматів тестових завдань, формування специфікації тесту; створення банку тестових завдань, визначення логіки тестування; формування тесту, експертиза; процедура тестування; обробка результатів;

психометричний аналіз; оприлюднення результатів та корекція навчального процесу.

Висновки. В Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти створена лабораторія моніторингу якості освіти, одним із напрямів діяльності якої є підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо застосування сучасних оцінювальних технологій. Працівниками лабораторії проводиться вхідне та вихідне тестування слухачів курсів підвищення кваліфікації за тестами, розміщеними на платформі Moodle.

Незважаючи на значні переваги методу тестування, рівень довіри до нього з боку педагогів є недостатнім. Це пов'язано, насамперед, із відсутністю у більшості освітян компетенцій у сфері створення і оцінки тестів.

Тому до навчальних планів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників за очно-дистанційною формою включений обов'язковий модуль «Методика створення тестових завдань для оцінювання навчальних досягнень учнів». Під час навчання за модулем слухачі курсів підвищення кваліфікації знайомляться з класифікацією тестів, алгоритмом створення тесту, вимогами до складання його специфікації, проектують матрицю тесту, складають, апробують та аналізують власні тести відповідно до профілю свого предмету викладання.

Слід визнати, що тести не є інструментом для визначення всього спектру навчальних досягнень і повинні застосовуватися в комплексі з іншими методами педагогічної діагностики. В рамках існуючих обмежень на сьогоднішній день метод тестування є як найбільш потужним, надійним і об'єктивним при вирішенні спектру завдань засобом, так і найменш теоретично і практично розробленим.

УДК 378.14.015.62

**Аеліта Кричковська, Жанна Парацин, Ольга Швед,
Ірина Губицька, Лілія Болібрух, Володимир Новіков**
Національний університет «Львівська політехніка»

E-mail: vladnovikov@list.ru